Raadsvergadering

Zaaknummer Z26163016
Onderwerp: Belastingverordeningen 2027
Portefeuillehouder: Wethouder Karregat

Aan de raad.

Voorstel
1. Bijgaande belastingverordeningen 2027 vaststellen
2. Hieronder genoemde verordeningen 2026 per 1-1-2027 intrekken

Kern van het voorstel, samenvatting
In de paragraaf Lokale Heffingen bij de begroting 2027 wordt in grote lijnen weergegeven welk beleid de gemeente in het begrotingsjaar zal voeren ten aanzien van de lokale heffingen. Daarbij wordt onder meer een aantal van de voorgenomen aanpassingen van de tarieven vermeld. Voor de formele vaststelling van nieuwe tarieven of bepalingen in de belastingverordeningen is het noodzakelijk dat de betreffende verordeningen worden gewijzigd, dan wel in zijn geheel opnieuw door de raad worden vastgesteld. Hieronder worden de wijzigingen per belastingsoort aangegeven:

A) Verordening afvalstoffenheffing : aanpassing tarieven met 5%
B) Verordening bruggeld : aanpassing tarief van € 1,50 naar € 1,55
C) Verordening grafrechten : indexering tarieven met 2%
D) Verordening havengeld : afzien van indexatie
E) Verordening leges : indexering tarieven met 2%
F) Verordening marktgeld : indexering tarieven met 2%
G) Verordening precariobelasting : indexering tarieven met 2%
H) Verordening reinigingsrechten : aanpassing tarieven met 5%
I) Verordening rioolheffing : - aanpassing tarief eigenaar met 5%
- aanpassing tarief gebruiker met 5%
J) Verordening toeristenbelasting : - aanpassing tarief campings van € 2,10 naar € 2,50 (20%)
- aanpassing tarief overige accommodaties van € 4,60 naar € 4,85 (5%)
K) Verordening onroerendezaakbelastingen : voorlopige (fictieve) tarieven. De tarieven zullen met terugwerkende kracht in de raad van januari 2027 definitief vastgesteld worden.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect
Het doel van de belastingmaatregelen is enerzijds het verkrijgen van extra dekkingsmiddelen en anderzijds het (meer) kostendekkend maken van de betreffende diensten waarvoor de retributies worden geheven.

Toelichting en argumenten
Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen is uitgewerkt in de begroting. De wijzigingen van de verordeningen worden hieronder per heffing toegelicht.

A) Verordening afvalstoffenheffing 2027

Voor de afvalstoffenheffing wordt een tariefstijging toegepast van 5%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

B) Verordening bruggeld 2027
Het tarief bruggeld wordt verhoogd van € 1,50 naar € 1,55 per brug.

C) Verordening grafrechten 2027
Voor de grafrechten wordt een inflatiecorrectie toegepast van 2%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

D) Verordening havengeld 2027
Voor de havengelden wordt voorgesteld af te zien van de indexatie van de tarieven van 2%. Vanuit de omgevingsvisie is het beleid om de ontwikkeling en het behoud van plekken voor de beleving en het behoud van ons varend erfgoed te stimuleren. Denk daarbij aan historische scheepswerven en/of een museumhaven voor historische (woon)schepen. In programma Waterfront is een van de doelen om cultuur, identiteit en aanzicht van het waterfront te borgen. Dat betekent dat de toevoeging van de historische bruine vloot in de haven het aanzicht versterkt en aansluit bij de maritieme identiteit van Edam en Volendam. Een van de smart-doelen van het programma is het varend erfgoed in de havens van Edam en Volendam beter zichtbaar en beleefbaar te maken. Een van de mogelijke maatregelen is passende tarieven vast te stellen voor de Bruine Vloot en andere historische schepen. Indexering van het havengeld in 2027 sluit niet goed aan bij de ambitie van de gemeente Edam-Volendam om een gastvrij Waterfront te bieden aan het varend erfgoed en past niet bij de uitstraling die we daarbij nastreven.
Verder wordt voorgesteld de vrijstelling van havengeld voor open boten en kano's te laten vervallen. In artikel 5.c van de Verordening havengeld is opgenomen dat het havengeld niet wordt geheven voor open roeiboten en kano's, die dus daarmee vrijstelling krijgen op het havengeld. Op dit moment bestaat 20% van de vaartuigen in de binnenhaven van Edam uit vrijgestelde boten. Hierdoor gaat een aanzienlijk deel van de beschikbare ligplaatsen voor betalende schepen verloren. Het laten vervallen van de vrijstelling draagt bij aan de beschikbare ligplaatsen en zorgt voor een duidelijkere en eenvoudigere handhaving en een eerlijker en consistenter ligplaatsenbeleid, het verbetert bovendien het aanzicht van de havens.

E) Verordening leges 2027
Op de legestarieven wordt over het algemeen een inflatiecorrectie toegepast van 2%.
Voor een aantal tarieven in de tarieventabel wordt van de algemene maatregel afgeweken.

a. *Titel 1, Hoofdstuk 1, onderdelen 15.1.5 en 15.2 Gehandicaptenparkeerkaart*
   De tarieven voor de gehandicaptenparkeerkaart zijn aangepast aan de verwachte werkelijke kosten in 2027. Hierbij is rekening gehouden met het beleid om niet meer dan 50% van de kosten van het geneeskundig onderzoek door te berekenen. De kosten van het geneeskundig onderzoek voor de gehandicaptenparkeerkaart bedragen in 2026 € 133,63. 50% hiervan is € 66,80.
b. *Titel 1, Hoofdstuk 1, nieuw onderdeel 23 Overbrengingsvergunning*
   In dit nieuwe artikel is een tariefbepaling opgenomen die betrekking heeft op een overbrengingsvergunning voor het vervoeren van explosieven voor civiel gebruik, zoals los kruit en munitie. De overbrengingsvergunning is geregeld in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet explosieven voor civiel gebruik: het is verboden explosieven over te brengen, indien de desbetreffende overbrenging in Nederland eindigt zonder dat aan de verkrijger van deze

explosieven daartoe vergunning is verleend. Het tarief is een wettelijk vastgesteld tarief waarvan de hoogte is bepaald op € 121,00 (artikel 4, tweede lid, van de Regeling aanvraag erkenning en onkostenvergoeding goedkeuring Wet explosieven voor civiel gebruik in samenhang met artikel 32 van die wet.

c. *Titel 1, Hoofdstuk 2, onderdelen 8 en 9 Reisdocumenten en Rijbewijzen*
De tarieven voor de reisdocumenten zijn aangepast aan de maxima zoals opgenomen in het Besluit paspoortgelden 2027. Ook het tarief voor het rijbewijs is aangepast.

d. *Titel 2, paragraaf 2.1, artikel 2.1 Definities*
Van de UAV 2012 is een nieuwe versie gepubliceerd (UAV 2012, versie 2025). Als gevolg hiervan is de definitie van aanlegkosten en bouwkosten aangepast.

e. *Titel 2, paragraaf 2.2, Tarieven Omgevingsoverleg en diverse omgevingsplanactiviteiten*
Gelet op de resultaten over 2025, de voorlopige resultaten van 2026 en de prognose voor de adviesvragen ziet het bestuur van MOOI Noord-Holland (welstandscommissie) zich genoodzaakt de tarieven te wijzigen. De tariefstructuur was niet langer kostendekkend en achterhaald. MOOI Noord-Holland is een stichting zonder winstoogmerk. Het tarief voor het houden van omgevingsoverleg (artikel 2.4) en het in behandeling nemen van een aanvraag omgevingsvergunning voor omgevingsplanactiviteit ten behoeve van een bouwactiviteit (artikel 2.6), een monument (artikel 2.8), een rijksmonument (artikel 2.9) en overig cultureel erfgoed en werelderfgoed (artikel 2.11) zijn hierop aangepast. Bij deze activiteiten is advies van de Stichting MOOI Noord-Holland nodig.

f. *Titel 2, paragraaf 2.3, artikel 2.6, lid g, Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden of gebruiken bouwwerk (ruimtelijk deel)*
Met de invoering van de Omgevingswet werd ‘gewoon onderhoud’ aan beschermde monumenten per abuis vergunningplichtig. Niet als monumentenactiviteit, maar als bouwactiviteit. Voor het plegen van onderhoud kan een eigenaar vaak subsidie ontvangen, waarna men deze subsidie vervolgens weer aan leges voor een omgevingsvergunning moest besteden. Gelet hierop en gezien het feit dat ‘gewoon onderhoud’ in het verleden altijd vergunningvrij was, is artikel 2.6 lid g toegevoegd aan de legesverordening. Inmiddels is deze omissie in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) hersteld, en is het plegen van ‘gewoon onderhoud’ aan beschermde monumenten weer vergunningvrij. Artikel 2.6 lid g is daardoor overbodig geworden.

g. *Titel 2, paragraaf 2.12, artikel 2.34 Achteraf ingediende aanvraag*
Naar aanleiding van jurisprudentie is het tarief in artikel 2.34 voor het achteraf indienen van een aanvraag omgevingsvergunning eerder verlaagd van 50% naar 10% tot een maximum van € 10.000,00. Uit recente jurisprudentie is echter naar voren gekomen dat een hoger percentage ook gerechtvaardigd is in rekening te brengen. De extra legesheffing voor een achteraf ingediende aanvraag om een omgevingsvergunning is van toepassing als er pas een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend nadat er al met de activiteit is begonnen of als de activiteit al is gerealiseerd. Dit zal zich vooral voordoen bij bouwwerken.
De gemeente kan de verhoging van het tarief rechtvaardigen vanuit het gevoerde beleid en het feit dat er extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, zoals archiefwerk en het vergelijken van de oorspronkelijke situatie en de huidige situatie. Daarbij is geen rechtstreeks verband vereist tussen de hoogte van de geheven leges en de omvang van de ter zake door de gemeente verstrekte diensten dan wel de door de gemeente gemaakte kosten. De extra leges vormen ook een financiële prikkel om voorafgaand aan het bouwen 'netjes' een omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit aan te vragen. Maatvoering is hierbij belangrijk.

De extra leges mogen niet zo hoog zijn dat het strafkarakter gaat overheersen. Gelet op bovengenoemde recente jurisprudentie hebben wij het percentage weer verhoogd naar 25%.

h. *Titel 2, paragraaf 2.12, artikel 2.38 Advies*
Het bestuur van de Stichting Agrarische Beoordelings Commissie heeft besloten om de tarieven van haar adviezen met ingang van 1 januari 2027 aan te passen aan de stijging van het geldende prijsindexcijfer waardoor een tariefsverhoging het gevolg is. Onze tarieven in artikel 2.38 zijn hierop aangepast.

F) Verordening marktgeld 2027
Op de tarieven marktgelden wordt een inflatiecorrectie toegepast van 2%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

G) Verordening precariobelasting 2027
Voor de precariobelasting wordt een inflatiecorrectie toegepast van 2%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

H) Verordening reinigingsrechten 2027
Op de tarieven reinigingsrechten wordt een tariefstijging toegepast van 5%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

I) Verordening rioolheffing 2027
Op de tarieven rioolheffing wordt een tariefstijging toegepast van 5%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

J) Verordening toeristenbelasting 2027
Voor het verkrijgen van extra inkomsten wordt voor de toeristenbelasting voor de overige accommodaties (hotels e.d.) een tariefstijging toegepast van 5%. Voor de kampeerterreinen wordt een tariefstijging toegepast van 20%. Naast de aanpassing van de tarieven zijn er verder geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2026.

K) Verordening onroerendezaakbelastingen 2027
In de verordening op de heffing en invordering van de onroerendezaakbelastingen is bepaald dat de heffingsmaatstaf voor de berekening van de verschuldigde belasting is, de op de voet van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) voor de onroerende zaak vastgestelde waarde. De WOZ-waarde wordt jaarlijks bepaald. De herwaardering voor het belastingjaar 2027 is nog niet afgerond. De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen 2027 kunnen daarom nog niet definitief worden bepaald. In de verordening 2027 die uw raad nu ter vaststelling wordt aangeboden, zijn de tarieven zodanig hoog vastgesteld dat deze bij wijzigingsverordening in de raadsvergadering van januari 2027 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2027 kunnen worden verlaagd. Aanpassing van de tarieven met terugwerkende kracht is mogelijk als deze aanpassing een lagere materiële belastingschuld tot gevolg heeft. Daarin is met de voorlopige (fictieve) tarieven voorzien.

Kanttekeningen en alternatieven
Het voorstel betreft een breed pakket van belastingmaatregelen. Op deze wijze worden de lasten zo breed mogelijk verdeeld. Alternatieven en andere keuzes zijn aan de raad. De raad kan via amendementen die bij meerderheid worden aangenomen de voorgestelde besluiten wijzigen.

Financiële middelen en effecten begroting
Het vaststellen van deze verordeningen heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2027 en verder. De financiële consequenties zijn al verwerkt in de begroting 2027.

Uitvoering of vervolgproces
Het voorstel en de verordeningen worden besproken in de commissie Planning en Control en Audit van 3 december 2026 en in de raadsvergadering van 17 december 2026.

Participatie en communicatie
Er is geen sprake van participatie. Vaststelling van de verordeningen door de raad wordt volgens wettelijk voorschrift bekendgemaakt op https://zoek.officielebekendmakingen.nl

Rapportage en evaluatie
De verwachte opbrengsten kunnen via de tussentijdse rapportages en afzonderlijke raadsvergaderingen bijgesteld worden. Verantwoording vindt plaats bij de jaarrekening

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten
> Huidige verordeningen
- De huidige verordeningen zijn te vinden op: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/zoeken

> Kaderbrief 2027
> Begroting 2027
- De achterliggende documenten Kaderbrief 2027 en Begroting 2027 staan op de website van de gemeente Edam-Volendam, onder Bestuur & Organisatie, Financiën, Financieel portaal. https://edam-volendam.pcportal.nl/.

Bijlagen
A) verordening afvalstoffenheffing
B) verordening bruggeld
C) verordening grafrechten
D) verordening havengeld
E) verordening leges
F) verordening marktgeld
G) verordening precariobelastingen
H) verordening reinigingsrechten
I) verordening rioolheffing
J) verordening toeristenbelasting
K) verordening onroerendezaakbelastingen

Edam-Volendam, d.d. 3 november 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
de secretaris, de burgemeester,

N.A. Hellingman-Kuiper R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.